

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
**The Educational Management of Early Childhood Level
for Development Child Center
under the Local Administrative Organization**

อภิวัฒน์ บุตรโสภะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Aphiwat Budsopha

Udon Thani Rajabhat University

E-Mail: Budsopha@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสังเคราะห์แนวคิดการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญถึงการพัฒนาการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านทักษะการปรับตัว ความรู้เบื้องต้นและสภาพอารมณ์จิตใจตามเนื้อหา ดังนี้

การบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วยงานหลัก 6 งาน 1. การบริหารงานด้านวิชาการ งานบริหารงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด 2. งานด้านบุคลากร การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภทในโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย 3. งานบริหารด้านกิจการนักเรียน งานบริหารด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ 4. งานบริหารด้านธุรการ การเงินและพัสดุ 5. งานบริหารด้านอาคารสถานที่ 6. งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

คำสำคัญ : การจัดการศึกษา; ระดับปฐมวัย; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This article aims to synthesize early childhood education management concepts of the Child Development Center under the local government organization. By recognizing the importance of education development in the country, it is necessary to develop children from early childhood in order to prepare them for adjustment skills. Basic knowledge and emotional state of mind as follows.

Early Childhood Education Administration Consists of 6 main tasks
1. Academic administration Academic management is the most important work. 2. Personnel Personnel management in schools is at the heart of administration. Because all kinds of work of all departments in the school will proceed with efficiency. And achieving the target. 3. Student affairs administration Student affairs management is a job related to the operation according to rules and regulations. 4. Administration administration Finance and Procurement 5. Building and Building Management 6. School-Community Relationship Management.

Keywords : Educational Management; Early Childhood Level ;
Development Child Center under the Local Administrative Organization

บทนำ

การพัฒนาการศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กเล็ก เป็นการเตรียมพร้อมให้กับเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านทักษะ ความสามารถและอารมณ์ เพื่อที่จะรับการศึกษาในขั้นระดับสูงต่อไป ตามความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยคือการจัดในสถานะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 5 ปีนั้นเป็นจุดเริ่มต้นการเริ่มชีวิตในเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิตที่สมองมีการเจริญเติบโตมากกว่าทุก ๆ ช่วงอายุ และเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กเพื่อมีความพร้อมในการที่จะพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพในระดับต่อไป

ความสำคัญของการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย 4 ประการ ดังนี้ 1. มีการดำเนินงานอย่างมีระบบเป็นระเบียบเรียบร้อย 2. ดำเนินงานให้ตรงตามเป้าหมาย ไม่หลงทาง 3. ช่วยให้ประหยัดทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และเวลา 4. บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตามจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วยงานหลัก 6 งาน 1. การบริหารงานด้านวิชาการ งานบริหารงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด 2. งานด้านบุคลากร การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภทในโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย 3. งานบริหารด้านกิจการนักเรียน งานบริหารด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ 4. งานบริหารด้านธุรการ การเงินและพัสดุ 5. งานบริหารด้านอาคารสถานที่ 6. งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคนในท้องถิ่น ให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และมีความสุขที่ยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ โดยมีหลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถจัดการศึกษาได้ เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

มีนักวิชาการหลายท่าน ตลอดทั้งหน่วยงานภาครัฐ ได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัย ความสำคัญของการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย และจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งผู้เขียนขอเสนอตามลำดับดังนี้คือ

ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย คือเป็นการจัดในสถานะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยต้องอาศัยแนวคิดและหลักการ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และได้สรุปแนวคิดในการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. เด็กการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับตัวเด็กในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝัง การฝึก และการให้เด็กได้ปฏิบัติจริง สิ่งแวดล้อมและสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก

2. ผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็ก หลักสูตรก่อนประถมศึกษา หลักการจัดการศึกษาอย่างละเอียด การเลือกครูและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูและผู้ปฏิบัติงาน กับเด็กพัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องเหมาะสมได้แก่ การจัดอาคารสถานที่มีครุอนุบาล หรือผู้ที่ได้รับการอบรม วิชาการอบรมเลี้ยงดู เครื่องเล่น เครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมประจำวัน และความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อการพัฒนาและการให้การศึกษาแก่เด็ก

4. การปรับปรุงหลักสูตร ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้มีการพัฒนาแนวการจัดการประสบการณ์ โดยปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 38)

แนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 5 ปีนั้นเป็นจุดเริ่มต้นการเริ่มชีวิตในเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิตที่สมองมีการเจริญเติบโตมากกว่าทุก ๆ ช่วงอายุ และเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กเพื่อมีความพร้อมในการที่จะพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพในระดับต่อไป

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กพัฒนาของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาลักษณะนิสัยจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้านตามวัย และวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะการพัฒนาแตกต่างกันไปตามวัย ซึ่งบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละวัยเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึง 5 ขวบ

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเด็ก เช่น ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นตามลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาไปถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถของขั้นนั้นก่อน เช่น ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ ค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุได้รับการตอบสนองในสิ่งที่คนพอใจ ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด มีโอกาสช่วยตนเอง ทำกิจกรรมที่เหมาะสม ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาเด็กจึงเป็นเสมือนแนวทางให้พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูเด็กหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเด็กได้ เข้าใจธรรมชาติหรือความสามารถของเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเด็กและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมเด็กพัฒนาได้ตามศักยภาพจนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ของมนุษย์มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น และเด็กมีการเรียนรู้ตามธรรมชาติตั้งแต่เกิดก่อนจะเข้าสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตของเด็กทุกคนเด็กจะรู้มีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทดลอง สำรวจสิ่งต่าง ๆ

รอบตัวมีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และค้นพบความเป็นจริงของโลก ภายนอกด้วยตนเองการเล่นจะมีอิทธิพล และมีผลต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ขณะเล่นเด็กมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด แสดงออกถึงความ เป็นตนเองและการเรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นเสมือนสื่อกลางให้เด็กสร้าง ประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว เด็กจะรู้จักการเรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น สร้าง ความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นรวมถึงธรรมชาติรอบตัว ดังนั้น ในการจัดหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยจึงถือว่าการเล่นอย่างมีจุดหมายเพื่อการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัด ประสบการณ์ให้กับเด็ก

4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม บริบททางสังคม และวัฒนธรรมที่เด็ก อาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กแต่ละคนเติบโตขึ้นมามีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไป การศึกษาปฐมวัยถือว่าพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่า วัฒนธรรมและ สังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็ก แต่ละคน ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องให้ความสำคัญและเรียนรู้การดำเนินชีวิตครอบครัว และชุมชน ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับพัฒนาอย่าง เหมาะสมเกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่และสามารถยอมรับ ผู้อื่นที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างกันจากตนได้อย่างมีความสุข

สำหรับแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 5 ปีนั้นเป็นจุดเริ่มต้นการเริ่มชีวิตในเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิตที่สมองมีการ เจริญเติบโตมากกว่าทุก ๆ ช่วงอายุ และเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะ ต่าง ๆ ให้แก่เด็กเพื่อมีความพร้อมในการที่จะพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนการพัฒนา อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพในระดับต่อไป (สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษา ท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2549 : 4 – 9)

ความสำคัญของการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย

ความสำคัญ ของการบริหารงานการศึกษาปฐมวัย ต้องมีการจัดระบบงานบริหารใน ศูนย์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ศูนย์เด็กนั้น สามารถจัดดำเนินงานได้อย่าง ราบรื่นและมี ประสิทธิภาพ กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษามูลนิธิมีความสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. มีการดำเนินงานอย่างมีระบบเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ดำเนินงานให้ตรงตามเป้าหมาย ไม่หลงทาง
3. ช่วยให้ประหยัดทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และเวลา
4. บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน (2548 : 55)

จุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยประกอบด้วยงานหลัก 6 งาน แต่ละงานมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. การบริหารงานด้านวิชาการ งานบริหารงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด จุดมุ่งหมายของการบริหารด้านวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้
 - 1.1 เพื่อวางแผนในการดำเนินการจัดชั้นเด็กเล็กของโรงเรียน
 - 1.2 เพื่อจัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและปรับปรุงใช้ให้เหมาะสม
 - 1.3 เพื่อจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.4 เพื่อนิเทศและควบคุมการสอนของครูให้ดำเนินไปตามโครงการ
 - 1.5 เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน
 - 1.6 เพื่อดำเนินการวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในคู่มือครู
 - 1.7 เพื่อสนับสนุนให้มีการค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงวิธีการสอน
2. งานด้านบุคลากร การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภทในโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย มีจุดมุ่งหมายที่ควรยึดในการบริหารดังนี้
 - 2.1 เพื่อกำหนดแนวทางเกี่ยวกับบุคคลที่จะต้องดำเนินงานของปฐมวัยเป็นแนวทางปฏิบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ
 - 2.2 เพื่อจัดแบ่งหน่วยงานที่จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้ประสานสัมพันธ์กับฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน
 - 2.3 เพื่อการบังคับบัญชาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งรวมถึงการที่จะให้บุคลากรทำงาน โดยความเข้าใจและให้ได้ผลดี
 - 2.4 เพื่อเป็นการควบคุมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานตามแผนและนโยบาย

3. งานบริหารด้านกิจการนักเรียน งานบริหารด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีจุดมุ่งหมายในการบริหารดังนี้

3.1 เพื่อศึกษากฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องการจัดชั้นเรียนในระดับปฐมวัย

3.2 เพื่อจัดทำเขตบริการของโรงเรียนที่สามารถให้บริการเรื่องการเปิดชั้นเด็กปฐมวัยของโรงเรียนแก่ชุมชน

3.3 เพื่อจัดการบริหารเรื่องสุขภาพอาหารกลางวัน

3.4 เพื่อปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนในวันเปิดเรียนวันแรก

3.5 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมให้แก่เด็กปฐมวัยมีวัฒนธรรม และจริยธรรมที่ดี

4. งานบริหารด้านธุรการ การเงินและพัสดุ งานบริหารโรงเรียนนอกจากจะเป็นการปรับปรุงยกระดับของโรงเรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา การปฏิบัติงานในกิจการประจำวันทุกอย่างต้องถูกต้องตามหลักวิชาการ และระเบียบต่าง ๆ ดังนั้นในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

4.1 เพื่อดำเนินงานสารบรรณให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

4.2 เพื่อควบคุมการดำเนินงานทั่วไปโดยเฉพาะการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เป็นไปตามแผนของทางราชการ

4.3 เพื่อควบคุมดูแลให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินพัสดุครุภัณฑ์ประจำโรงเรียนดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระเบียบทางราชการ

4.4 เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และประสานงานระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ ในด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ

5. งานบริหารด้านอาคารสถานที่ จุดหมายของการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยในการบริหารด้านอาคารสถานที่ที่มีดังต่อไปนี้

5.1 เพื่อจัดห้องเรียนและสถานที่ ที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย

5.2 เพื่อดูแลรักษา และปรับปรุงอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และจัดหาอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย

6. งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เน้นที่การให้ชุมชนเกิดความรู้สึกว่า

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จะต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ในขณะเดียวกันชุมชน ก็จะได้รับประโยชน์จากโรงเรียนด้วย ดังนั้นจึงมีจุดมุ่งหมายดังนี้

6.1 เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์พัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ตัวเด็กจะเป็นศูนย์กลางที่ดีในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยโรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ได้ง่าย

6.2 เพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้ชุมชนได้ทราบถึงการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ทำให้ชุมชนทราบถึงปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในโอกาสที่โรงเรียนจะต้องได้รับความช่วยเหลือสะดวกขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 56 - 58)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการและองค์กรภาครัฐ ได้ให้แนวคิดการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พอสรุปได้ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของคนในท้องถิ่น ให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิต ให้อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และมีความสุขที่ยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ (สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2549 : 11)

จากอดีตที่ผ่านมา การจัดการศึกษาถูกครอบงำโดยรัฐค่อนข้างมาก ถึงเวลาแล้วที่ควรให้สถานศึกษาและประชาชนจัดการศึกษาของตนเองการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพๆ หนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึง การจัดการตนเองด้านการศึกษาของประชาชน การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ควรเป็นไปในรูปคณะกรรมการอาจเรียกว่า คณะกรรมการศึกษา แยกต่างหากจากคณะกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กมล สุตะประเสริฐ (2548 : 12)

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเป็นไปในรูปของ คณะกรรมการ ทั้งระดับหน่วยงานบริหาร และระดับสถานศึกษาระดับหน่วยงานควรควบคุม และกำกับแต่น้อย ควรให้สถานศึกษามีอิสระทางการบริหารเป็นของตนเอง และการจัดสรร

งบประมาณเพื่อการศึกษา ควรเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ และควรจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนรายหัว (สุนทร สุนันท์ชัย (2548 : 18)

หลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่ายทั้งนี้ จะต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์สังคม หรือความบกพร่องทางการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ คำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น และการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดังนั้นหลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย (สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2549 : 117 - 118)

นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับต่าง ๆ

เนื่องด้วยนโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารงานในทุกองค์กรทุกระดับ การบริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะที่ดีของนโยบาย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษานโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 2) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 – 2559 3) มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา : ระดับการศึกษาปฐมวัย รอบที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2558) 4) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย(0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550 – 2559 5) มาตรฐานการศึกษาชาติ 6) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ 7) นโยบายการศึกษาของรัฐบาล 8) แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี(พ.ศ.2552 - 2554) ซึ่งรายละเอียดของแต่ละนโยบายสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ปรากฏอยู่ในหมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 9 ระบบโครงสร้างและหลักการจัดการศึกษายึดหลักการความมีเอกภาพในนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา มีการส่งเสริมมาตรฐานการวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากรมาใช้ในการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา และสถาบันอื่น หมวด 2 มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย หมวด 3 มาตรา 18 1) การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถานบันศาสนา ศูนย์ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น 2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียน

เอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น 3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนและสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนตามความสามารถเต็มศักยภาพ มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา หมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หมวด 8 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน เอกชน สถานประกอบการอื่นและต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันสังคมอื่นๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2552:5-46) ซึ่งจากมาตราต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ดังที่กล่าวมาแล้วสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัยจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และสามารถจัดได้ในสถานศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องมีระบบการประกันภายในเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคคลและสถาบันสังคม มีสิทธิที่จะได้รับความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 6)

สรุป

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ตามความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยคือการจัดในสถานะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 5 ปีนั้นเป็นจุดเริ่มต้นการเริ่มชีวิตในเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิตที่สมองมีการเจริญเติบโตมากกว่าทุก ๆ ช่วงอายุ และเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กเพื่อมีความพร้อมในการที่จะพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพในระดับต่อไป ซึ่งมีความสำคัญของการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย 4 ประการ ดังนี้ 1. มีการดำเนินงานอย่างมีระบบเป็นระเบียบเรียบร้อย 2. ดำเนินงานให้ตรงตามเป้าหมาย ไม่หลงทาง 3. ช่วยให้ประหยัดทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และเวลา 4. บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตามจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วยงานหลัก 6 งาน 1. การบริหารงานด้านวิชาการ งานบริหารงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด 2. งานด้านบุคลากร การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภทในโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย 3. งานบริหารด้านกิจการนักเรียน งานบริหารด้านกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ 4. งานบริหารด้านธุรการ การเงินและพัสดุ 5. งานบริหารด้านอาคารสถานที่ 6. งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคนในท้องถิ่น ให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิต ให้อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และมีความสุขที่ยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ โดยมีหลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถจัดการศึกษาได้ เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตาม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบายนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับต่าง ๆ 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 2) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 – 2559 3) มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา : ระดับการศึกษาปฐมวัย รอบที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2558) 4) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย(0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 – 2559 5) มาตรฐานการศึกษาชาติ 6) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ 7) นโยบายการศึกษาของรัฐบาล 8) แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี(พ.ศ.2552 - 2554)

เอกสารอ้างอิง

- กมล สดประเสริฐ.(2548). *วิสัยทัศน์ทางการศึกษา : ทิศทางที่ไทยต้องทบทวน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย.
- เยาวภา เดชะคุปต์.(2548). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอพีกราฟฟิกส์ดีไซน์.
- วิโรจน์ สารรัตน์.(2553). *กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเพื่อการจัดการความรู้ในองค์การทางการศึกษา*. วารสารบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2548). *แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.(2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพมหานคร : พรักหวานกราฟฟิค.
- _____. (2549). *เครื่องมือประเมินมาตรฐานการบริหารงาน ด้านการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.(2550). *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550 – 2559*. กรุงเทพมหานคร : วี.ที.ซี.คอมมิวนิคชั่น.
- สุนทร สุนันท์ชัย.(2548). *วิสัยทัศน์ทางการศึกษา : ทิศทางที่ไทยต้องทบทวน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.